

Justícia Social

Val més equivocar-se amb el Partit que tenir raó contra ell

Editorials

Sindicats i sindicats

Durant els dos primers anys d'ençà de la proclamació de la República algú va tenir especial interès a fer circular una notícia que a primer cop d'ull ja delatava els propòsits dels que l'havien llançada.

En aquell període d'entusiasme i d'ingenuïtat, totes les forces reaccionàries, tant de dreta com d'esquerra, feien grans bocades afirmant que des del Ministeri del Treball, de Madrid, hom legislava exclusivament a profit i benefici d'aquelles forces sindicals obreres que s'inspiraven en les directrius del moviment socialista. Això ho havien afirmat els homes de la Lliga al Parlament de Catalunya, i el líder d'aquest partit, seguint la trajectòria demagògica iniciada amb el canvi de règim, ho proclamava en una conferència donada al Palau de la Música Catalana, de Barcelona. Això ho havien sentit dir als homes del partit lerrouxista i al seu «jefe» en una conferència pronunciada en un local de Madrid i retransmesa per ràdio a tot Espanya. Això ho deien cada dia i a totes hores els homes de la F. A. I. en el míting i des de les planes del diari portantveu de la C. N. T.

Tot aquest complex d'elements reaccionaris, en erigir-se en defensor gratuït dels interessos del proletariat, tenia, per motius diferents, el mateix propòsit: cercar, fos com fos, el desprestigi moral dels homes que forjaven silenciosament un dret i que volien fer-lo intangible per imperi de la Llei: el Dret del Treball.

En aquella campanya de difamació, la Lliga cercava la defensa indirecta dels interessos materials de la burgesia enquadrada en els seus rengles, tot remouent, alhora, el pòsit d'odi que l'anarquisme faista ha tingut sempre contra l'actuació serena i eficient de les forces orientades pels socialistes. Els exèrcits del lerrouxisme tenien, en aquesta avinentesa, un argument sofisticat més per a nodrir llur campanya de denigració menada contra els representants del proletariat socialista. Als faistes els interessava que les lluites entre la classe obrera i la burgesia continuessin, fins per coses elementals o immediates, amb caire caòtic i amb aspectes de totalitat catastròfica, amb la sana intenció de no veure's en el compromís de dur a terme una obra harmònica i de transcendència totalitària que són totalment incapaces de veure ni d'elaborar.

Cal consignar que ací, a Catalunya, aquesta campanya verinosa fou tallada d'una manera bastant radical. Fou el dia en què un company nostre es va alçar al Parlament de Catalunya i va invitar i instigar el grup parlamentari de Lliga Catalana perquè un representant seu discutís i demostrés les afirmacions falses dels homes d'aquella organització política. No ho feren ni ho podien fer, per la senzilla raó que no hi havia cap llei ni disposició inspirada pel Ministre del Treball d'aquella època que, un cop promulgada, constituís un privilegi per a cap sector obrer determinat. No hi va haver ni una sola d'aquelles afirmacions, que tendien a concitar l'odi d'unes fraccions obreres contra les altres, que anés seguida de demostracions concretes. La intenció es reduïa simplement al jesuític

«Calumniar, que sempre en queda alguna cosa»; la resta, ja la posava la pròpia incapacitat dels treballadors.

I bé; tota aquella gent que es comportava d'aquella manera, avui fa objecte de totes les persecucions les organitzacions acusades aleshores d'ésser afavorides, i les sotmet a una irritant diferència de tracte entre aquestes i les altres. Es paguen i cobren, mútuament, la feina respectiva.

Passat per la censura

L'afer de les armes

La intervenció d'Azaña al Parlament ha situat en un pla tot distint el famós «bluff» del contraban d'armes. Desproveït de matèria delictiva, buit de transcendència internacional, després del debat no en queda altra cosa que la maniobra política miserable. Ignorem, en el moment d'escriure, què s'acordarà en darrer terme: si deixar-ho córrer, o nomenar la comissió, o una altra solució imprevista. Preferiríem que es nomenés la Comissió. Fóra la segona que es crutaria amb prevenció la tasca dels governs Azaña, després d'aquella famosa de Casas Viejas que va haver de retre's a l'evidència d'una maniobra lerrouxista i proclamar la netedat de mètodes dels governs republicano-socialistes; i potser assoliria el mateix resultat a desgrat d'ella mateixa, en contrast amb la manca de submissió a investigacions parlamentàries reclamades que mostren els lerrouxistes.

Per altra part, allò que ara queda plantejat és el problema polític. Un fet important és que les esquerres han desfermat l'ofensiva, després de llur prolongada i inexplicable passivitat, i que donat l'estat d'esperit de les masses l'ofensiva prendrà estat general en les multituds, i amb caràcter molt més accentuat que la simple oposició parlamentària. Ara cal que no tornin enrra; ja ho van fer, lamentablement, desentenen-se de llurs pròpies notes de ruptura quan la formació del Govern actual.

Els partits obrers, com sempre, han d'estar al costat de les forces democràtiques contra el front reaccionari. En la part que els correspon, els socialistes — que van participar en el bienni calumniat — ja s'han fet solidaris com calia dels perseguïts. Azaña, malgrat la seva bondat que arriba a defecte tractant amb dretes espanyoles, va ésser sempre lleial als pactes establerts amb la força obrera, i nosaltres li hem de correspondre, per honestat i per raó.

Una observació, però, de moment: encara ens sembla trobar en els republicans d'esquerra — potser és consubstancial a llur ideologia — una part important d'aquella blanesa que va malnoure la Revolució. El to de llur atac, aquesta vegada, malgrat la raó sobrerera, era encara benigne i massa elevat tractant-se d'aquells contraris. I això no: no solament han d'atacar, sinó que han de renunciar per sempre més a la tolerància mai no corresposta. Nosaltres ja farem el nostre camí, i tal vegada ens tornarem a trobar amb ells en la lluita antifeixista; però ells han de seguir la nostra tònica — fins i tot dintre llur ideologia — si no volen anular-se en definitiva i malbaratar una nova victòria que ens ve a les mans a tots.

DOCUMENTS OFICIALS

Una sentència del Suprem

La *Gaceta de Madrid* dels dies 9 i 10 d'aquest mes ha publicat una sentència de la Sala Civil del Tribunal Suprem sobre un recurs de revisió en un plet de divorci, de la qual, a títol informatiu, reproduïm el fragment essencial d'un dels seus resultats, extret d'entre molts altres fragments d'interès similar:

«Resultando que contra esta sentencia ha interpuesto la demandada, doña Luisa Motta y Fajardo, recurso de revisión, al amparo del número 3.º del artículo 57 de la ley de Divorcio, por injusticia notoria, alegando en síntesis: que ésta era evidente por haber apreciado la Sala sentenciadora como causa legítima del divorcio concedido la causa 12 del artículo 3.º de la ley, que alegó el demandante, ya que ésta exige que la separación de hecho y en distinto domicilio de los cónyuges haya sido libremente consentida por ambos durante tres años, y en el caso de autos esta separación no se produjo espontáneamente o por mutuo acuerdo, sino por verdaderas causas que la Sala no había tenido en cuenta y que eran el abandono culpable del cónyuge durante más de un año, el desamparo de la familia sin justificación, la violación grave de los deberes que impone el matrimonio y la conducta del marido, que había producido tal perturbación en las relaciones matrimoniales que había hecho insostenible para la esposa la vida en común; que la misma Sala no podía desconocer, eludiendo la cuestión de la culpabilidad, los hechos falseados por el actor y que constituían prueba plena de

su culpabilidad, y que eran: primero, que durante todo el tiempo que estuvo en el extranjero no remitió cantidad alguna ni a su esposa ni a su hija; segundo, que después de haber regresado del extranjero, incluso durante el tiempo que fué Capitán general de Cataluña, siguió sin pasar cantidad alguna a su esposa; tercero, que estando en Madrid doña Luisa Motta y Fajardo, tuvo necesidad de ingresar en el Hospital Militar de Carabanchel, y el confesante se negó a pagar la estancia de la misma en dicho Hospital, que tuvo que abonar el tío de doña Luisa, don Luis Fajardo, y cuarto, que durante la estancia de doña Luisa Motta y Fajardo en Madrid, lo mismo que ocurrió durante su estancia en Barcelona, el confesante no le había entregado cantidad alguna para su subsistencia, excepción hecha, claro está, de la cantidad que por acuerdo y resolución del Juzgado que conocía del divorcio había entregado para pago de la pensión alimenticia fijada por dicho Juzgado; y sin que contra estas terminantes aseveraciones del propio demandante pudieran prevalecer las infundadas razones que éste alegaba en la demanda y réplica a la reconvencción, por estar en absoluto disconformes con toda la resultancia de los autos, no teniendo, en resumen, justificación posible la conducta del señor López-Ochoa, quien había hecho víctima de su mala vida a la recurrente, con su vida depravada y licenciosa, resultando aquélla indudablemente y en todos sus aspectos «el cónyuge inocente» a que se refiere la ley de Divorcio...»

República laica

Han estat imposades les insígnies de l'Orde de la República al redactor de «La Voz», de Madrid, Luis Blanco Soria.

Fins aquí res. Però el cas és que l'acte es va celebrar precisament el dia 19, perquè — va dir-ho ell mateix — el Director general de Seguretat, Valdivia, es diu Josep i era el seu sant.

Ves per on la República laica ha d'acatar el santoral catòlic.

***

A l'Audiència i altres llocs oficials continuen celebrant — oficialment o no, però amb entusiasme — totes les festes confesionals que poden.

Hem de suposar que són molt catòlics, i estan en llurs dret; però obliden que no n'han d'ésser com a funcionaris. I si resultés que no són tan catòlics com això, és que deuen tenir moltes ganes de no cansar-se.

***

El capítol catedral ha visitat el Piquipon per a demanar-li que enguany hi hagi processó. Aquest va dir-los gairebé que sí, i la setmana entrant tornaran a visitar-lo per tal de quedar d'acord en definitiva.

***

Han provocat escàndol en l'opinió les enormitats del «pare» Laburu. Més que per elles mateixes, perquè la ràdio les serveix a domicili en aquesta República

laica que no deixa parlar els obrers.

Ell, per si mateix, no importa gran cosa. Basti dir que supera el «pare» Vallet.

Unpreca la censura

La censura no deixa publicar les sentències dels Consells de guerra, perquè no són fermes fins que les aprova l'auditor. Ho comprem perfectament; ara bé: quan l'auditor les aprova o dissen-teix, es limita a dir que ha aprovat les sentències contra tal i tal processats, sense explicar en què consisteixen les tals sentències, que sovint poden ésser absolutories. De manra que, amb tota la bona voluntat, la gent pot creure que totes les sentències aprovades representen condèmnes.

Per això ens permetem pregar als amables censors — funcionaris que no fan altra cosa que complir estrictament instruccions rebudes, amb el millor desig — que deixin publicar les sentències. Són coses que interessin a tots, i que també es saben. Així s'evitarien falses alarmes als familiars i companys dels processats. I, per altra part, l'opinió — que ara pot pensar, veient tantes sentències aprovades i sabent el gran nombre de detencions que hi va haver, com és natural, en els primers dies, que hi ha milers i milers de condemnats — sabria que només són uns centenars els que compleixen condemna a conseqüència dels fets d'octubre a Catalunya.

L'estranger

Govern laborista a Noruega

Nygaardsveldt, líder laborista noruec, ha format Govern. Els periòdics de tot el món donen relleu a la notícia per ésser la primera vegada que Noruega té un «premier» laborista. Però les agències informatives burgeses no expliquen que a Noruega existeix el partit «Nacional Unionista», de caràcter feixista i en el qual, com és lògic, figuren de manera encoberta molts interessos que, en aparença, pertanyen al partit Conservador. Per això la formació del Govern laborista adquireix una importància summa en aquests moments d'eufòria feixistoide, puix que demostra la importància dels «nacional-unionistes» a Noruega. És interessant recordar que en els darrers comicis per a elegir els membres del Storting (parlament) per als anys 1933-1935, els «nacional-unionistes» no pogueren treure ni un sol diputat, per la qual cosa la cambra quedà composta en la proporció següent: 69 laboristes, 31 conservadors, 24 liberals d'esquerra, 23 agraris i 3 independents.

Amb molts esforços s'ha pogut equilibrar el pressupost de Noruega durant els últims anys. L'atur obrer, en augment constant per bé que no amb la rapidesa d'altres països, és motiu de discrepàncies al parlament. Els conservadors, en minoria, no estan disposats a augmentar el socors oficial als parats. D'aquí ha vingut el plantejament de la crisi. (El nombre de desocupats no passa dels 30.000.)

El deute públic de Noruega arriba gairebé als 16.000 milions de corones, de les quals 735 milions es deuen a l'estranger. La reserva or en relació a la circulació fiduciària és superior al 40 per cent.

Molta és la tasca que pot desenrotllar el govern laborista a Noruega, vers una completa socialització de la riquesa nacional, degut a què en diversos aspectes, per exemple els ferrocarrils, l'Estat ja en controla la major part i igualment ocorre, encara que en menor escala, en allò que es refereix a les estacions hidroelèctriques.

CARL

La paraula de Gabriel Alomar

El diumenge, dia 10, MarceHí Domingo parlà a les esquerres catalanes. L'acte revestí importància pel fet d'ésser el primer que s'ha donat a Catalunya, després del 6 d'octubre, que no ha-

EPOCA IV - NUM. 1
BARCELONA
23 de març del 1935

PREU:
20 cènts.

Redacció i administració:
A. López de Ayala,
23, principal
(BARCELONA - SANTS)

gi estat a càrrec específicament de dreta. Per altra cosa, no, car Domingo, com era d'esperar, no va dir-nos res de nou, ni res que arribés molt endins de la multitud que acudí a escoltar-lo, llevat, naturalment, de la necessitat d'una estreta unió de totes les esquerres.

Però després de Domingo parlarà Alomar. Si els que imposen la seva voluntat no es repensen, la paraula de Gabriel Alomar es farà sentir a Catalunya, després d'un silenci tan llarg com la mateixa República. Frisem per sentir-lo.

Poques veus poden alçar-se a casa nostra de la significació i de l'atractiu per a les joventuts com la de Gabriel Alomar. Recordem, només, que Alomar, al revés d'aquells polítics que només saben aparèixer a l'hora dels guanyos, no ha mancat mai al seu lloc a les hores difícils. I sempre la seva paraula l'hem trobat al servei dels caiguts i del poble, en el sentit elevat que ell sap donar en aquesta paraula.

El temps que Alomar ha restat al marge de la lluita i separat de la nostra disciplina política no ens permet de saber per endavant el seu pensament orientador. El que suposem, però, ja des d'ara, és que tant si les seves idees poden ésser, després, compartides, com discutides per nosaltres, la paraula de Gabriel Alomar serà clara, sincera i lleial als ideals de tota la seva vida.

Es per això que remarquem la importància de l'acte de demà i el considerem transcendent per als treballadors i republicans de Catalunya.

La gallardia d'uns funcionaris

Dies després del 6 d'octubre, a l'Ajuntament es va organitzar una subscripció a favor de la tropa que havia intervingut en la sufocació de la revolució.

Els centenars de funcionaris que sota els Ajuntaments esquerrans havien fet tots els papers de l'auca darrera els consellers socialistes i republicans d'esquerra per tal de convèncer-los de llur adhesió, i n'havien tret profit, s'apressaren, per a demostrar la seva gallardia, a cooperar d'una manera destacada en la subscripció. Això no serà inconvenient perquè algun dia aquests funcionaris celebrin ostensiblement les victòries esquerranes.

Una altra mena d'individus de la fauna municipal es va dedicar a fer arribar al tinent coronel alcalde denúncies — fonamentades o gratuïtes — contra alguns companys, amb una abundor tan atabaladora que el mateix tinent coronel els va haver de dir, per a vergonya d'ells: —Prou! Prou!

L'aniversari de la "Commune"

Els precursors del 1871

Els guàrdies nacionals i els treballadors que es batien a les barricades del carrer Lepic, a Montmartre, el 18 de març del 1871, i després afusellaven els generals Lecomte i Thomas, preludi de la fugida del govern Thiers i de la proclamació definitiva de la «Comune» el 28, descobrien, sense ni saber-ho ells mateixos, el camí de pertinença en la batalla decisiva contra l'Estat capitalista, per tal com la «Comune» lluità contra Versalles com a Govern obrer de França contra el Govern de la burgesia expulsat de París.

La Història no és més que la història de la lluita de classes, diu el Manifest Comunista, i és un fet axiomàtic que al llarg d'aquesta mateixa Història es delimiten i perfilen amb trets inconfusibles les diferències fonamentals entre els homes, segons sigui la part que els pertorqui o s'atribueixen en el repartiment de les riqueses del món. Aquest repartiment, l'origen del qual cercar en la rapinya i en el crim, que posteriorment les Esglésies han declarat i proclamat sant i present de Déu, ha repercutit fatalment en les relacions polítiques i en les desavinences dels homes, per tal com no eren ni iguals, ni gaudien de la vida amb la mateixa intensitat ni amb igual dret. Així ens expliquem perfectament que el patriciat en relació als esclaus; el feudalisme en antítesi dels serfs; el capitalisme en contraposició al proletariat, no siguin res més que la forma despòtica o democràtica, tant se val, de dominació o el denominador accidental de la polarització de les classes a través dels temps.

Per tant, si els homes, per a alliberar-se de les tiranies, han tingut necessitat sempre i en totes les èpoques, climes i latituds de fer ús de la força, puix que les classes dominants resisteixen fins a la fi i no se suïciden mai, hom no pot admetre que el proletariat, la darrera de les classes explotades i espoliades, no hagi d'emprar la violència per a assaltar el poder polític de l'Estat, pel qual la burgesia, en fase capitalista i imperialista actualment, imposa les seves lleis de ferro damunt milions d'homes esclaus d'un salari. I si la violència és l'arma que el proletariat ha d'emprar contra el poder coercitiu de la classe dominant, la defensa de l'Estat caigut a mans dels obrers no és menys cert que és la premissa que cal imposar al proleta-

riat l'endemà de la Revolució. Aquest és l'experiment històric de la «Comune».

Els «comunards» del 1871, amb llur sang i amb llurs cossos muntaren l'edifici teòric del Socialisme. Sense la «Comune», sense els sacrificis dels treballadors de París, el 1917 no hauria estat possible donar el caràcter d'unitat que té octubre en la Revolució russa, que, si més no, és un model tàctic perfecte de moviment polític, dut a cap amb un mestratge i una precisió matemàtica que solament amb l'especulació de la «Comune» ha estat possible, tota vegada que amb els encerts i els desencerts i les puerilitats del 1871 el marxisme ha pogut destriar valors reals o ficticis dels moviments revolucionaris en la seva primera fase i per aquest treball analític, que la insurrecció de París fornía com a matèria d'experiment, el Socialisme científic ha marcat línies de conducta al proletariat que han cristallitzat i plasmat a Petrograd el 1917.

De més a més, el moviment comunista de París ha plantejat amb tota cruesa el problema —a part el de la insurrecció armada i el de la defensa de l'ordre socialista— de l'expansió de la Revolució, problema, aquest, el més greu de tots, per tal com és la vida de la Revolució mateixa.

Si en els començaments hi ha més o menys paral·lelisme entre París i Petrograd, en l'expansió els parisencs foren més cautes que els russos, i es debateren en dubtes i escrúpols que els foren fatals. Versalles, sota la vigilància astuta de Thiers, era prop i Versalles es precipità per les portes abandonades de París el 21 de maig i convertí un dia assolellat de primavera en una diada de dol per a la classe obrera.

La «Comune», en asfixiar-se per manca d'empenta, aturà el moviment revolucionari i des de llavors era condemnada a mort.

Amb tot, els treballadors de tot el món hauríem de recordar sempre les dates del 18 i 28 de març com unes dates que marquen un punt de partença per al proletariat militant.

Els trenta-cinc mil afusellats, la llista dels quals encapçalaven els federats del parc Monceau; els quaranta mil deportats a Toló i a Nova Caledònia assenyalen el camí esplendent del proletariat en la ruta al Socialisme.

MANUEL BERTRAND

La "Commune" de París

El dia 2 de setembre del 1870 l'exèrcit francès del mariscal Mac-Mahon era polvoritzat a Sedan per la impetuositat de les tropes prussianes que havien envaït França. El desastre fou de tal magnitud, que el mateix emperador Napoleó III, que havia pujat al tron gràcies al cop d'Estat donat per ell mateix el 1851, va ésser fet presoner per l'enemic. Aquesta derrota fou, de fet, l'episodi final de la guerra franco-prussiana, i va determinar la caiguda del Segon Imperi i, simultàniament, la instauració de la tercera República a França, el dia 4 del mateix mes.

Tot i que França tenia ja la partida perduda, el Govern de la Defensa Nacional, que es va fer càrrec del Poder, va resoldre de prosseguir la guerra. Després de la caiguda de la plaça forta de Metz, els alemanys, continuant la seva victoriosa ofensiva, van començar, al cap d'uns quinze dies, el setge de París. El resultat de la tàctica emprada

pels generals del rei de Prússia fou que a darrers del gener del 1871 les armes franceses capitulaven definitivament. L'armistici fou signat el dia 28. Una de les seves clàusules deia que calia convocar una Assemblea Nacional. Les eleccions, que van tenir lloc el 8 de febrer, van donar una forta majoria als conservadors. Thiers, el record del qual anirà tètricament lligat a la tràgica repressió que va seguir a la «Commune», fou elegit cap del poder executiu per l'Assemblea Nacional reunida a Bordeus. Un cop constituït el Govern, aquest es traslladà a Versalles a fi de signar provisòriament el tractat de pau amb els alemanys. Malgrat les severíssimes condicions que hi eren consignades, el tractat de pau, rubricat el dia 26 de febrer, fou aprovat i ratificat per l'Assemblea el primer de març.

L'efervescència que havien provocat les clàusules del tractat de pau, era al punt àlgid entre les masses populars de França, i sobretot entre les de París. I la indignació esclata quan Thiers ordena, d'acord amb allò que havia estat estipulat, que siguin lliurats uns canons construïts per subscripció popular mentre que la capital estava assetjada. El 18 de març, els revoltats, ajudats per la Milícia Nacional, integrada per obrers armats, foragiten els destacaments de l'exèrcit que havia tramès el Govern de Versalles. Havent triomfat la insurrecció a París, la Milícia Nacional és erigida en Govern i nomena un Comitè que té cura de convocar una nova assemblea popular. Aquesta és elegida el dia 26, i el 28, dos dies més tard, queda proclamada la «Commune».

La «Commune» no va pas tenir una vida gaire llarga. De seguida de proclamada, el Govern de Thiers va iniciar una acció contra ella. La lluita entre els dos governs, el de la «Commune» i el de Versalles, va durar fins al 28 de maig, dia en què les tropes contrarevolucionàries s'apoderaven de l'última de les barricades aixecades pels treballadors parisencs.

La caiguda de la «Commune» va anar seguida d'una repressió, de la qual cal inculpar Thiers, que fa època en la Història per la seva crueltat. En efecte; el nombre dels que caigueren afusellats puja, segons els càlculs que s'han fet, a 35.000, entre homes, dones i nens, i el de presoners no baixa de 40.000. Els consells de guerra que, naturalment, van començar a funcionar tot seguit van condemnar, en judici sumaríssim, a la pena de mort molts dels processats, fent cas omís — naturalment, també — de la llei del 1848 que havia abolit la susdita pena i que estava en vigor. Malgrat la protesta dels defensors, foren passats per les armes uns trenta-dos dels encartats.

Així va acabar un dels episodis més resonants de les lluites del proletariat contra la burgesia. Els sectors revolucionaris de la classe obrera han de tenir sempre ben present la lliçó de la «Commune», que, com ha dit un escriptor, és un dels esdeveniments de la història moderna que ha estat tractat amb més injustícia. Els admirables homes que van intervenir en la «Commune» no eren pas, com ens han volgut fer creure els autors del camp burgès, una colla de perdularis i de facinerosos. Eren uns homes inspirats en un gran ideal de justícia i de llibertat, el mateix ideal de justícia i de llibertat que propugnem nosaltres. Tingueren, però, errades fonamentals les quals van motivar el fracàs del moviment. Carles Marx, en el seu llibre «La Guerra Civil a França», n'ha fet un estudi crític perfecte des del punt de vista socialista i revolucionari.

Cal que tinguem sempre ben present la lliçó de la «Commune», però no pas per copiar el que aquesta va fer, sinó tot al contrari: per fer-ho al revés, adaptant, és clar, l'actuació a les condicions objectives presents. Si l'any 1917 els capdavanters de la Revolució russa no ho haguessin fet així i no haguessin tingut en compte els ensenyaments que es deriven del moviment comunista de París, potser no haurien reeixit en llur empresa. En aquest aspecte, Lenin, Trotzky i tots els homes que els ajudaren van tenir una visió clara del problema i una idea exacta del que calia fer, i per això, la implantació del règim fou un fet a Rússia.

Els fets recents que s'han produït darrerament a Espanya potser fan més oportú encara, aquest any, el record de la famosa «Commune» de París. Les condicions

en què ens hem de moure avui limiten, però, la nostra llibertat i no ens permeten de dir tot allò que voldríem manifestar en aquest respecte. Acontentem-nos, doncs, amb el que hem escrit.

PAU CIRERA

Bajanades

Vam llegir el pamflet que el bisbe de Barcelona, senyor Irurita, va adreçar al seu ramat. Els seus atacs a la maçoneria i a les lleis laiques de la República i l'enunciació dels perills que ens amenacen, atrauen els nostres comentaris. Diu, per exemple, parlant dels suposats atemptats contra els temples i els seus ministres:

«Eso son los pecados que hacen miserables a los pueblos; esos son los que atraen los rayos vengadores del Señor, las revoluciones sangrientas, las calamidades públicas, guerras, hambres, pestes.» Bonica pintura del Senyor Misericordiós, que ens és presentat com un vulgar criminal en possessió dels elements destructius de la química moderna! Com ho farem per evitar els llamps venjatius? Caldrà continuar la fabricació i difusió de parallamps de butxaca? Potser sí. Aleshores n'hi hauria prou amb esbrinar qui té i qui no té parallamps, per conèixer els bons i dolents, perquè els bons, protegits com estan per llur innocència, no els en caldrà, segurs de la protecció divina.

I ara se'ns acut un dubte. Per què hi ha parallamps a les cases de Déu?

Més avall diu: «No puede dejarse para más adelante la reforma de unas leyes que tanto perjudican a los intereses de Dios y de las almas. Cuando arde una casa, todos debemos correr a apagar el incendio.»

Nosaltres havíem sentit parlar dels interessos de Morgan, Rockefeller, Rothschild, etc., però hem de confessar que mai no havíem sentit parlar dels interessos de Déu, que segons el bisbe és un especulador com qualsevol altre.

Allò altre d'apagar «el incendio», ens fa mala espina. A veure si ara els catòlics es veuran obligats a fer de bombers! Temem que a hores d'ara no hi hagi ja algun radical que s'ofereixi «voluntàriament» a subministrar els equips! Es veuen tantes coses!...

Més endavant, demana als creients que es moguin i asseynala els càstigs els passius.

«Para un creyente, para un católico, no hay mayor mal que el pecado y el infierno. Si son temibles las cárceles de la tierra, mucho más temibles son las cárceles de la eternidad; de aquéllas hemos visto subir a los altos puestos del Estado, de éstas no hay salida posible.»

Home, senyor Irurita, això és molt fort. Llegint això, qualsevol podria arribar a creure que ho coneixeu per experiència pròpia.

Que potser hi heu fet temporalment?

Després, queixant-se del manteniment (?) de les lleis que van contra Déu i la seva Església, afirma, convençut:

«¡Qué error! ¡Como si los derechos de los hombres pesaran más que los derechos de Dios!»

De cap manera. No senyor! Ací no pesen altres drets que els del bisbe, de dir bajanades en nom de Déu. En nom de Déu, calieu, home!

Del contrari, us exposau a anar a podrir els vostres ossos divins a una qualsevol d'aquestes «cárceles de la Eternidad»!

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.ª - Tel. 26871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

La premsa burgesa és un òrgan d'opressió del proletariat

S'atribueix a un dels directors de *Le Matin*, referint-se a la seva butaca, aquesta frase: *Ce fauteuil vaut trois trônes*.

El poder de la premsa en el món modern és tan gran que ningú no trobarà la frase inversemblant ni exagerada.

La gent s'assabenta del que passa pel món per la premsa i és a base del que diu la premsa que es formen els grans corrents d'opinió.

Un mateix fet — polític o de qualsevol mena — pot fer reaccionar la gent en un sentit determinat o en sentit contrari, segons com el fet hagi estat reportat per la premsa, que és, per aquesta raó i donada la seva popularitat, un dels mitjans més poderosos que existeixen per a la fabricació de l'opinió.

Els diaris són, en aquests temps de vida cara, una cosa barata. Per deu cèntims, quantitat que la més modesta de les persones pot despendre sense fer cap sacrifici, un s'assabenta d'una manera detallada (per bé que molt sovint amb detalls falsos) del que passa pel món, i encara troba al diari comentaris que l'ajuden a formar-se un judici sobre els fets del dia, articles literaris, polítics i tècnics; contes i novel·les; fotografies i dibuixos; seccions humorístiques, anuncis, etc.

Aquesta barator del diari és una raó de la seva popularitat. Una altra raó és la seva literatura breu i clara, fàcilment assimilable pel públic, que davant del fet real que li presenta l'actualitat necessita un comentari fet des d'un punt de vista immediat, pràctic i circumstancial.

Hom classifica els diaris en diaris d'opinió i diaris d'informació. Els diaris d'opinió són els que tenen un ideari fonamental i es proposen estendre'l. Els d'informació són els que pretenen observar una actitud neutral davant els fets, els que pretenen jutjar els fets d'una manera absoluta i objectiva.

Això és teoria pura. Pràcticament, els diaris d'informació exerceixen sobre el seu públic una influència semblant a la dels diaris d'opinió; potser una influència superior, per tal com la seva tendència és dissimulada i el públic, amb la bona fe més gran, accepta els seus judicis sense recel. És un fet fàcilment constatable que quasi la totalitat dels lectors de qualsevol diari d'informació tenen idees polítiques i socials semblants. Si hom té en compte que la majoria de la gent no llegeix més que un diari, es comprendrà fàcilment que l'opinió d'aquells lectors s'ha format en la lectura d'aquell diari d'informació que pretén comentar els fets d'una manera objectiva. És evident, per tant, la influència d'aquell diari en la formació d'un corrent d'opinió.

Les opinions es formen sovint amb la simple informació dels fets que pot ésser presentada en forma que faci reaccionar els lectors en un sentit volgut. Moltes vegades la redacció d'una notícia, feta traçadament, exerceix sobre els lectors una influència superior a la del comentari més suggestiu.

Per això van molt equivocats els que cerquen una informació imparcial en els diaris d'informació, dits independents, perquè tots estan subordinats als interessos del gran capital, com ho estan d'una manera manifesta i declarada els diaris polítics que no pertanyen a algun partit obrer.

Les fortes empreses capitalis-

tes controlen un gran nombre de diaris que sovint apareixen al públic com a antagonics quan en realitat serveixen uns mateixos interessos: els de l'empresa propietària.

A França, el Comitè des Forges disposa d'un gran nombre de diaris i altres publicacions. Coty, el fabricant de perfums mort darrerament, un dels financers del feixisme francès, disposava d'un veritable trust de premsa. A Anglaterra hi ha una sola empresa (l'Amalgamated Press Limited) que disposa de setanta-cinc diaris dels més importants. Als Estats Units no hi ha cap grup financer o industrial que no disposi dels seus òrgans de premsa; editen diaris, revistes i llibres. A Alemanya passa el mateix. Stinnes arribà a tenir sota la seva dependència cent cinquanta diaris. I tots sabem, ací, a qui pertanyen els diaris i quins interessos defensen.

Les agències telegràfiques que serveixen la informació als diaris pertanyen també al gran capital que té, així, la facultat de transmetre les notícies que li convenen i de no deixar passar les que li convé que no es divulguin, d'inventar-ne i de desfigurar-ne...

Imaginem-vos el que significa que els obrers d'un país com el nostre, on la premsa obrera es redueix a uns quants setmanaris de vida migrada s'assabentin del que passa pel món i hagin de formar llurs opinions a base de la informació, sempre interessadament tendenciosa, de la premsa que està al servei de les grans empreses capitalistes.

Significa que encara que estiguin espiritualment emancipats, encara que tinguin idees pròpies, com que els elements de judici que els són presentats per a jutjar els fets ho són d'una manera desfigurada, difícilment poden formar-se un concepte clar i just dels esdeveniments.

Amb una premsa obrera això desapareixeria; amb una bona i autèntica premsa obrera! La tasca aclaridora dels pocs setmanaris obrers a què avui es redueix ací la premsa obrera és una petita mostra del que podria fer un gran diari obrer.

Però un diari modern no pot fer-se sense elements econòmics, que els obrers no poden aplegar si no són, per a fer-ho, en gran massa. El dia que els obrers vulguin reconèixer que amb la lectura dels diaris burgesos, per més esquerrans o independents que pretenguin ésser, no fan més que fer el joc al capitalisme i es decideixin a crear la seva premsa, hauran donat un gran pas cap al seu alliberament. Un pas que a molts països ja ha estat donat.

JOSEP RIBERA

Lliga Catalana camí de la col·laboració

L'organització política al servei dels taurons i ocells de rapinya del nostre món financer; Lliga Catalana, ha tingut la setmana passada la seva Assemblea General del Partit. No ens entremindrem pas a fer el comentari de les tasques que hi han dut a terme els delegats que la componen. Ni comentarem tampoc els discursos que hi han pronunciat els senyors Cambó i Ventosa i Calvell, pontífexs màxims; perquè, fet i fet, aquests dos senyors no han fet altra cosa que repetir, amb una insistència que ja comença a fer venir son, tots els tòpics rebregats, tots els autoelogis i tots els llocs comuns que han emprat en les campanyes demagògiques i difamatòries que iniciaren contra els ho-

Per als dies de pluja

ANGLO

PER A CADA DIA

ANGLO

mes del Govern de la Generalitat quan veieren fallides llurs il·lusions de governar a Catalunya.

En aquesta assemblea, però, han estat aprovades unes declaracions, les assenyalades amb les lletres C i D, sobre les quals val la pena de cridar l'atenció. En elles, Lliga Catalana es prepara el camí per a col·laborar en el règim d'excepció a què està sotmesa Catalunya d'ençà del 6 d'octubre, i la base legal del qual tots coneixem de sobres. Amb aquella forma velada, equívoca i encoberta, tan cara als homes dels trenta anys de catalanisme (de catalanisme burgès, és clar), hom diu que si són satisfetes les exigències polítiques i de partit de Lliga Catalana els seus homes no tindran cap inconvenient a prestar llur ajut i llur concurs a l'obra de governar Catalunya sota un règim que no té res a veure amb la democràcia i en què el pensament i la voluntat populars no complen ni tenen dret a ésser preses en consideració. Bonica manera, a fe, de posar en pràctica els postulats democràtics i legalistes que diu defensar l'instrument polític dels capitalistes catalans!

No és que aquesta actitud ens sorprengui. No. Tots ens coneixem i tots sabem ja fa anys que tota la literatura de la burgesia —de la gran burgesia sobretot— a l'entorn de la democràcia i el respecte a la llei és una pura xarameca buida i sense contingut destinada a ocultar els veritables objectius del capitalisme i a enlluernar les persones senzilles que encara creuen en la bona fe dels capitans de la indústria i la finança.

Quant als arguments que aquests senyors donaran per tal de justificar llur col·laboració, tenim el convenciment —i ens sembla que no ens equivocarem— que esgrimiran els mateixos que empraven tots aquells que contribuïren a aguantar la dictadura de Primo de Rivera-Martínez Anido. I res més, per avui; el temps ja tindrà cura de demostrar si tenim raó o si anem errats.

Obituari

Entre moltes altres dissorts que aclaparen el Socialisme del nostre país, cal afegir, ara, la mort, quan més podíem esperar d'ells, dels nostres companys Manuel Escorça i Llorenç Bisbal.

Tant Manuel Escorça a Catalunya com Llorenç Bisbal a Mallorca s'havien lliurat de ple i durant tota la vida llur al Socialisme, l'expandiment i desenrotllament del qual tenia en aquestes dues abnegades personalitats els millors i més fidels dels propagandistes.

Escorça, fundador que fou de la Unió Socialista de Catalunya junt amb els seus inseparables amics Rafael Campalans i Josep Comaposada, també traspassats, s'havia destacat sempre per la seva preparació i coneixement de les idees socialistes en multitud de conferències i discursos arreu de Catalunya.

El company Bisbal, un altre cas d'abnegació per les idees del proletariat, per espai de quaranta anys ha estat el millor soldat que ha tingut el Socialisme a Balears, on pels seus mereixements i pel seu esperit de lluita fou elevat, l'abril del 1931, a la primera magistratura de la ciutat de Palma, des de l'Alcaldia de la qual posà a bastament a prova la seva honestetat i la seva competència.

Un espectacle d'ara

Cada temps té el seu espectacle; cada espectacle el seu encís.

L'espectacle que hem pogut veure aquests dies, després del decret del Govern de Madrid facultant el Governador General per a fer i desfer Ajuntaments i Alcaldes, és la caceria desfermada per l'Alcaldia. Seure en els primers rengles i veure els caçadors basquejar-se, aquissats, un pam de llengua enfora, darrera llur elevada cobejança, és l'encís del nostre espectacle.

Llevat de Barcelona —on fou abocat de primera intenció un batlle providencial i sofer— a cada poble, vila o ciutat de Catalunya en saben alguna cosa. Allí on hi ha un buit, hi ha la pruitja d'emplenar-lo amb salvadores buidors. Espectacle d'avui encara que ens recordi els d'altres temps, car en la història els fets es repeteixen metòdicament, com una menstruació irregular.

Els temps d'excepció i els règims transitoris —la característica principal dels quals és que acostumen durar més que els permanents— tenen l'avantatge de simplificar les coses. En una democràcia cada ciutadà és més o menys actor i cada actor pot tenir l'esperança i la velleïtat de fer algun dia el primer paper. En règim d'excepció, quan els benefets plouen de les altures, només compten els escollits. Es reservat a uns pocs el goig diví de fer-se la traveta. Algunes vegades, en el rengle limitat d'aquests s'hi troba el capdavanter d'algun partit polític, els mèrits del qual no van ésser prou estimats pel poble ignorant i badooc en la darrera consulta electoral, però les més de les vegades, els que tenen més possibilitats són els que més o menys dissimuladament tenen un parentiu amb l'encarregat de vetllar per nosaltres o s'honoren amb una coneixença i una amistat nascuda en un bon sopar o en un millor dormir. I els mèrits són discutibles i valorats per la força discutible de la sang o el lligam

efectiu del bon vi i les bones menges.

Cadascun considera que a dreta llei a ningú sinó a ell pertoca. Si s'escau que el bastó els acompanya de passeig, confien que així com un dia de primavera florirà la vara de Josep florirà en el mànec del seu bastó un puny daurat amb l'escut de la ciutat o vila. I si els seus coneixements arriben més enllà, fins a l'Antic Testament, es veuen ja, com un altre Moïses, fent eixir un doll abundós de refrescant riquesa de la roca eixuta de la caixa municipal al senzill contacte de la vara miraculosa, esca de tots els pecats i compendi de totes les ambicions.

Quan, finalment, la sort decidida i la justícia feta, l'agraciat segueix a la cadira més alta, probablement no se li acudirà de pensar el que a Disraeli se li acudí de dir a Gladstone: «Amb soldats i canons, és molt fàcil governar Irlanda.» I és encara més fàcil que no recordi —i per tant, no temi— aquell article novè de la Constitució que diu: «Los alcaldes serán designados siempre por elección directa del pueblo o por el Ayuntamiento.» Si ell no hi pensa, els ciutadans pots faran bé de no recordar-li cap de les dues coses. Trobaran més divertit i menys perillós anar observant la jeia del primer magistrat bo i recordant interiorment aquells felços versos de Guerau de Liost, que comencen així:

*Si n'era un batlle diví
com és divina la rifa...*

J. B. CLARET

Anunciar en un periòdic polític vol dir assegurar-se per endavant la simpatia d'un públic addicte. Anuncieu a JUSTICIA SOCIAL

Compreu Calçat Anglo

J o a n

Escarpanter

Canet de Mar

El cinquantenari de "Germinal" de Zola

A la Sorbona s'ha commemorat el cinquantenari de la publicació de «Germinal» de Zola. Honor a remarcar, perquè si sovint es commemoren dates aniversàries d'esdeveniments literaris, aquestes solen ésser les de la naixença o la mort d'un autor, i no ja tan sovint les de la publicació d'una obra.

Amb «Germinal» el proletariat feia la seva entrada a la literatura. Malgrat algun precedent que es podria citar, la classe més nombrosa de tots els països era negligida pels novel·listes. Tot al més, la petita burgesia figurava en algun llibre, i encara ben excepcionalment. Quan algun escriptor volia «descendir fins a la democràcia», es fixava en certa mena de desheretats i de pàries que no poden pas ésser preses com a representants de la classe obrera.

Calgué que en 1877 Zola publi-

qués «L'Assommoir» perquè l'òbrer de taller aparegués en la literatura. I més tard, en 1885, publicava «Germinal», en què descriu tota una aglomeració obrera, un districte minaire poblat per milers de treballadors. I per primera vegada apareix també en la literatura aquest fet, bàsic en les lluites socials: la vaga. Tant li fa que aquesta fracassi sota la repressió armada —atorze morts, vint-i-cinc ferits—; que els obrers tornin, després de la desfeta, a llur esclavitud (i així acaba la novel·la). El llevat de la reivindicació i de la protesta roman, sota la dominació de la força, i el final de «Germinal» és un clam d'esperança a recollir efectivament els resultats de tants esforços, tants sofriments, tantes revoltes que han semblat estèrils de moment.

No ens interessa, des d'aquest lloc i en aquesta ocasió, la crítica literària del llibre ni de tota l'obra de Zola, sinó el fet, que ja hem assenyalat, de l'entrada del proletariat en la literatura. Diguem només, de passada, que Paul Bourget fou sempre un constant defensor de la candidatura de Zola a l'Acadèmia Francesa. No seria pas per altra cosa que pel valor literari de l'obra de Zola que un autor ultradret i reaccionari prenia aquesta posició tan desavantajosa davant la seva clientela.

Compreu i llegiu Justícia Social

Subscriu-vos a Justícia Social

Tractats i pactes: papers mullats

Des de fa algun temps, la premsa seriosa — sobretot seriosa perquè no és feta amb la intenció de fer dormir els seus lectors — s'esforça a demostrar dues coses: que hi ha el perill d'una guerra mundial, i que els homes de diversos governs europeus salven, almenys tres cops cada setmana, la pau, amb la mateixa abnegació i el mateix heroisme que els generals salven la pàtria disset vegades cada dia.

Veritablement, els governants voldrien encara salvar la pàtria més sovint, però com que després de cada salvament ve un banquet, se'n deriva que — per por de les indignacions i per consell dels metges — no poden treballar tant com voldrien per la pau.

Els pobles, que no comprenen el complicat refinament de l'«alta política», es pregunten per què diable aquests senyors, en lloc de salvar tan sovint la pau, no es dediquen a no crear els perills de guerra. No manca qui diu que aquesta pregunta és impertinent i filla de la ignorància i que per això no mereix resposta. El fet és que els governants continuen a crear els perills de guerra, a salvar la pau, i a atipar-se pels banquets; els pobles continuen a pagar les despeses dels armaments i, no solament això, sinó que vindrà el dia que a força de salvar la pau esclatarà la guerra i aleshores els pobles pagaran, a més, els comptes, amb rius de sang.

Per tal d'assegurar la pau, des del 1918 ençà s'han fet almenys una setantena de pactes i de tractats: Versailles, Trianon, Neuilly, Rapallo, Locarno, Kellogg, Washington, Londres, etc., etcètera. Tot són noms de pactes i de tractats. I cada pacte i cada tractat era, segons la premsa, el començament d'una era nova de pau, d'assegurament de la pau. Un mes després, però, el ciutadà coneixia, per la mateixa premsa, que la pau tornava a estar en perill i que calia fer un altre pacte o tractat. I acordat aquest nou tractat, que d'una manera definitiva semblava assegurar la pau, tot seguit se sentia la necessitat de fer-ne un altre...

El joc, d'un cretinisme increïble, fa disset anys que dura. I ha produït l'efecte meravellós que els pobles, quan senten parlar de pactes i tractats, badallen i pensen amb nostàlgia en llurs ministres que van a fer els banquets de torn. Quant als discursos, ni els llegeixen, perquè tots diuen sempre les mateixes mentides.

I ara, en aquesta atmosfera de pactes i de banquets, després del viatge de Laval a Roma i a Londres (altres pactes...), i mentre s'està suant per a portar a bon terme el pacte Oriental, fet (diuen, però ningú no ho creu) per a acabar amb les velleïtats agressives de Germània, vet ací que Hitler trenca de cop els darrers fils del tractat de Versailles.

Novament, amb aquesta ruptura, amb la qual Hitler abandona tota hipocresia, França, Anglaterra, Amèrica i la mateixa Itàlia fingeixen indignar-se i exposen crualement la provocació del dictador tudesch. La indignació i els crits són evidentment falsos i no haurien sortit mai a la llum si Hitler hagués continuat fent el mateix, d'una manera secreta i sense dir públicament que es mofava de Versailles (que vol dir de totes les potències signatàries); si hagués continuat violant el tractat sense dir-ho, les potències haurien fet veure que no se n'adonaven i la comèdia hauria continuat sense cridar l'atenció, quietament, com una bassa d'oli. Perquè la premsa del poder per part de Hitler ja era una violació del tractat de Versailles, a causa del seu cente-

nar de milers d'homes armats i del seu programa donquixotesch de conquestes imperials, i del programa que havia ostentat de destrucció del tractat de Versailles. Les Potències signatàries, que no imposaren aleshores l'immediat allunyament de Hitler i dels seus escamots, no tenen el dret de protestar ara, quan el demagog no fa més que complir la seva promesa. Després; protestar, contra què? El mateix Mussolini — o sigui el cap d'una de les nacions firmants — ha cridat als quatre vents que Versailles era una infàmia que no podia durar; Hitler, després d'haver imitat el «duce», en tot i per tot, ha arribat al poder amb l'ajut material i moral de Mussolini i ha donat a Alemanya un règim exactament igual al que el Duce havia donat a Itàlia. Amb quin dret pretén ara protestar la Itàlia feixista? És que Hitler no ha volgut treure les castanyes del foc per compte de l'imperialisme italià i apuntant contra Austria s'ha enemistat amb el compare?

I França, que ha ajudat totes les reaccions de l'Europa central i ha sostingut Mussolini en totes les seves dificultats financeres, mentre ha combatut i ha obstaculitzat els governs democràtics de Germània, i ha abandonat els socialistes austriacs (veritables amics de la França republicana) als canons i a les metralladores de Dollfuss; la França que hauria pogut acabar amb una bufada el règim infame d'Horthy a Hongria, però en lloc de fer-ho va preferir ajudar el rei Alexandre de Sèrbia i plantar el feixisme a Iugoslàvia, la França, doncs, amb quina cara vol protestar? Ha respectat ella mateixa el tractat de Versailles, en l'article 27 del qual s'imposa a tots els firmants un desarmament progressiu? No! La França ha violat aquella part del tractat de Versailles que li imposava deures i solament ha volgut que fos respectada la part que li assegurava beneficis.

Hitler no és altra cosa que el resultat de la política antidemocràtica que França ha portat contra tots els pobles d'Europa, però principalment contra la Germània; el feixisme tudesch (per bàrbar, odiós i infame que sigui) no és altra cosa que una lògica conseqüència del tractat de Versailles, que fou una traïció contra el poble tudesch, contra la civilització i contra el mateix poble francès.

Amb altres paraules: ja que els pobles, un cop acabada la guerra, no han acabat també amb la reacció, i no han fet ells mateixos una pau comprensiva, sense compensacions, sense indemnitzacions i sense conquestes territorials, i han permès que la pau la conjuminessin els xerraires que tot això prometien, però que feren una pau de rapinya; ja que els pobles permeteren aquesta infàmia, no foren els imperis centrals que perderen la guerra, sinó que fou tota la humanitat, ja que els tractats imposats per la violència eren la llavor d'una altra guerra més espantosa que la que havia acabat.

Hitler personifica la revenja dels fets contra aquella «pau» que Clemenceau definí com la «continuació de la guerra amb altres mitjans».

Imposar el respecte als tractats hauria d'ésser la primera missió de la Societat de les Nacions. Però la institució ginebrina també és un producte de l'error que els pobles cometeren l'any 1918. Wilson va idear la Societat de les Nacions com una institució que havia d'acabar definitivament amb les guerres. Però quan es va embarcar cap a Europa va oblidar de posar-se a la maleta les bases de la ins-

titució; en arribar a Londres va perdre alguna de les coses que hi portava; i en arribar a París la maleta ja era buida. Clemenceau, Lloyd George i els Orlando la hi van omplir de materials addictes als interessos de les indústries de guerra de França, d'Anglaterra i d'Itàlia. I quan va arribar-se a la plasmació de la idea de Wilson, la Societat de les Nacions resultà una cosa ben diversa de com l'havia concebuda Wilson a Amèrica.

La Societat de les Nacions esdevenia la capelleta on són conjuminades totes les intrigues polítiques i on els xerraires de sempre poden preparar alegrement totes les guerres que vulguin. Per això, és a Ginebra mateix que es preparen totes les combinacions polítiques (i no polítiques) que són la base dels perills de guerra.

No volem dir amb això que la Societat de les Nacions no pugui un dia esdevenir veritablement el lloc on s'impedeixi seriosament tota guerra. Però per a arribar a aquesta fi cal tornar als orígens wilsonianos. O sigui: desarmament complet i absolut de totes les nacions indistintament, i creació d'un exercit (polícia) internacional a la disposició de la Societat, perquè sigui el factor executiu de la seva voluntat; a representar els pobles a Ginebra no hi han d'anar els mandataris dels governs, sinó homes lliures que judiquin àdhuc contra les decisions dels propis governs; a la seu ginebrina els ministres de tots els governs hi han d'ésser cridats a respondre civilment i criminalment de llur conducta, tant en relació amb la política exterior com amb la política interior del país que governen, i seran condemnats amb penes gravíssimes els que de qualsevol manera preparin una guerra; i a la Societat de les Nacions hi han de prendre part tots els Estats del món.

La Societat de les Nacions complirà el seu objectiu, i esdevindrà la salvació de la humanitat i del gènere humà, solament quan funcioni damunt d'aquestes bases, o sigui quan esdevindrà el Tribunal davant del qual hagin de comparèixer els senyors governants a respondre de llurs malifetes.

Sense un Tribunal així, el món no tindrà mai pau i els tractats seran sempre considerats com a papers mullats. De la mateixa manera que ho serien els Codis civils i els Codis penals de tot el món si no hi hagués policies que detenen els delinqüents, jutges que els condemnen i presons que els tanquen.

Per als creadors dels perills de guerra i per als professionals del sabotatge a la pau, també cal això mateix: policia que els detingui, jutges que els condemnin i galeres on se'ls castigui.

Una institució semblant impediria que existissin els Mussolini, els Hitler, els Schuschnigg i altres Horthy... i és per això que els poderosos en protesten en nom de la... llibertat.

De fet, és per la llibertat dels dictadors que va acostant-se la guerra.

Els pobles — si no han arribat a ésser totalment cretins — hauran d'aprofitar la guerra propera per crear una situació semblant a la del 1918 i imposar, aquesta vegada, que la guerra sigui vençuda per la humanitat i sigui la fi de totes les guerres.

Encara que sembli paradoxal, la violació del tractat de Versailles per Hitler no és altra cosa que l'acabament de la mofa dels tractats i, per tant, un pas vers la pau definitiva.

La veritable pau. Aquella, naturalment, que es farà quan totes les dictadures s'hauran ofegat en sang, o sigui després de la pròxima guerra.

UMBERTO ERRANTE

Secció oficial

El Comitè Executiu central de la U. S. C., per bé que privat degut a les circumstàncies d'alguns dels seus components, concentra tots els poders del Partit i continua al seu lloc. Quan ha convingut, ha fet arribar a tots en la forma possible els seus acords i directives, i ho continuarà fent. La reparació legal del periòdic del Partit farà més intensa i constant aquesta comunicació no interrompuda. Malgrat tot, els companys han de mantenir-se sempre atents i disciplinats a la veu del C. E. i han de continuar divulgant les publicacions de tota mena del Partit i els mots d'ordre que rebim.

La reparació de JUSTICIA SOCIAL s'ha portat a terme venent dificultats de tot ordre.

Per això esperem que els lectors excusaran les deficiències inevitables d'aquest primer número, i que tots els companys voldran ajudar-nos amb aportacions econòmiques, col·laboració, treball, etc. En números successius regularitzarem la nostra vida, sobretot en allò que es refereix a establir un conjunt de col·laboracions dignes de l'òrgan de la U. S. C. Per ara, valia més sortir amb defectes i tot que no pas no reaparèixer.

Els Estatuts de la U. S. C. estableixen que l'Executiu convocarà oportunament el Congrés Nacional ordinari per al segon trimestre de cada any. El C. E. no oblidarà el compliment d'aquest deure estatutari, i, malgrat les circumstàncies poc propícies, té el propòsit ferm de celebrar el Congrés de la manera possible, si obstacles realment insuperables no ho impedeixen del tot. Per això les Seccions poden començar a preveure la celebració pròxima del Congrés, i s'han de disposar, des d'ara, per acudir a la convocatòria del Partit, a exposar els respectius punts de vista sobre els importants temes que seran sotmesos a llur superior examen i resolució.

Maripi A L'ESTIU

A L'HIVERN **Anglo**

---

7 dies

Acaba de publicar-se el balanç del Banc d'Espanya corresponent a 1934. Malgrat les dificultats polítiques de tot ordre i la crisi econòmica universal, causa un benefici brut de 185.316.879 pesetes, de les quals ha pagat per dividendes un 47'7 per cent (135 pesetes per acció).

Aquestes xifres indiquen prou bé que la crisi no existeix per als traficants de capitals, per als financers.

Lerroux va ésser dissabte a Leganés, però no al manicomi, sinó a una caserna on hi ha un regiment de ferrocarrils. Ell mateix va explicar-ho: era «para asistir al rancho extraordinario que las compañías ferroviarias ofrecían al regimiento por la cooperación que prestó durante la última huelga. Yo probé el rancho, tomé una copa de vino con los jefes y oficiales y clases, y otra de champaña con los jefes y oficiales. Les dije que, para mí, el acto a que asistía era muy emotivo, ya que precisamente hace cincuenta y dos años que yo

coní rancho del soldado en un regimiento de Ingenieros de Cádiz, aunque luego, ya de cabo, pasé a Toledo, donde hice oposiciones a la primera promoción de la Academia General Militar.»

Revolución Social, periòdic dels Sindicats de la C. N. T. de Madrid, publica un manifest de llur Comitè Nacional que diu, i subratllen-ells:

«NOSOTROS HEMOS DERROTADO A LAS IZQUIERDAS DE LA REPUBLICA y destruimos la ruta a todo procedimiento en España de índole despótica. La C. N. T. tiene GRAN HONOR en manifestar lo pública y sonoramente.»

No serà tant, però la confessió d'aquests anarquistes que parlen de l'«honor» i el «sentido jurídico» fa bonic.

Avui fa vuit dies que Cirera i Voltà va conferenciar amb Portela i, a requeriments d'un periodista, va fer dir per un secretari — a tall de personatge — que les Comissions gestores no es feien «encara» a Acció Popular, però que més endavant en diria alguna cosa.

Ja hem vist com ha anat això. Però fa gràcia aquesta esperan-

Ajudeu els empresonats, emigrats i perseguits.

ça de creure que, més tard, s'ho faran tots sols a Acció Popular. No ens estranyarà res, tal com van les coses. És a dir, sí: l'única cosa que no es fa, «encara», a aquell lloc, és aconseguir democràticament, legalment, la intervenció en els organismes públics.

Els companys laboristes anglesos han declarat que aniran a la vaga si es presenta un perill immediat de guerra.

Cal esperar que, si és així, no seran sols a revoltar-se, i que tots plegats ho farem millor — és trist recordar-ho — que el 1914.

A conseqüència d'haver prohibit l'Acadèmia de ciències les representacions al Poliorama de «Fruita Verda», de Millàs-Raurell — quan tot just l'acabava de consagrar el Jurat del premi Iglésies —, la Federació d'empreses d'espectacles públics de Catalunya ha acordat prohibir que s'ensenyin matemàtiques superiors a cap de les seves sales associades.

El general Barrera ha estat condemnat a mort després d'amnistiat.

Es el món al revés: de primer se l'havia d'executar i després aplicar-li l'amnistia.

Hi ha algunes probabilitats que els companys belgues tornin a cooperar en un govern d'unió nacional, amb liberals i demòcrates cristians, per resoldre la crisi polític-econòmica.

Si no és sobre la base proposada d'aplicar francament el pla de Man, hi tenen més a perdre que a guanyar, malgrat que els catòlics de Bèlgica no tenen res a veure amb els d'Espanya.

Justícia Social saluda la promesa obrera, liberal i catalana.

ECOP. — Rosselló, 84. — Barcelona